

1)

T.C. İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No OS9-1/1

Orhan Şaik Gökyay

سنتی س تمیز ل
میں اصرار میں نہ رہیں
برنجی قدیمہ
دینیہ گوندہ اور رعد رتور
قدور ل جا! صیبر باہرا بیہ نہ ملا

A i l e.- I) B a b a.- Babası bugün Bulgaristan'da, Filibe'nin Çırpan ilçesine bağlı Uysal Köyünden Rüstem Aga'nın oğlu Mehmet Cevdet Efendidir. 1293 (1876) Osmanlı-moskof savaşında göçmen olarak bütün aile efradıyla Türkiye'ye gelmiştir. İstanbul'da öğrenime devam atektan sonra ilkin Bolu'ya Bağlı Göynük ilçesinde ilkokul öğretmenliğine atanmış, kısı bir süre sonra oradan Kastamonu'nun bir sahel kasabası olan İnebolu'ya nakletmiştir. Burada yirmi yıl ilkökul öğretmenliğinde bulunduktan sonra Kastamonu Sultanisi öğretmenliğine atanan Mehmet Cevdet Efendi, bir aralık Zafranbolu idadisinde öğretmenliğini sürdürmüştür. Oradan emekli olarak, bir süre de Kastamonu merkezine bağlı Devrekâni ilkokulunda öğretmenlik yapmıştır.

II.- Annesi Şefika Hanım da Filibe'nin Çırpan ilçesine bağlı Balcılar köyündendir. Babası ~~Rüstem Hoca~~ dindar, okur-yazar bir kişi olduğundan Rüşte hoca deye anılmaktadır. İnebolu'da ölmüş olup orada gömülmüştür.

Moskof savaşından sonra Türkiye'ye göçen ailenin büyük kitlesi, Bandırma ilçesine bağlı, Manyas nahiyesinin Salur Köyüne yerleştirilmiş, orada çiftçilik ile geçinmiştir. Ailenin bir dalı da Mehmet Cevdet Efendinin agabeylerinden Âdem Hoca da Bursaya gelmiş ve orada kereste ticaretiyle uğraşmıştır. Âdem Hoca da okur-yazar, bilgili bir kişidir.

Orhan Şaik Gökyay (asıl adı Hüseyin Vehbi) 16. temmuz 1902 de İnebolu'da doğmuştur. İki kardeşi Seher ve Mehmet çocuk yaşlarında ölmüşlerdir. Bugün hayatta olan kardeşlerin ^{Sonunda ilcinlisi} en ~~kişisi~~ odur. Dedesi Rüstem Hoca gibi ~~xxxxx~~ babasından başka iki agabeyi, kızkardeşi ve ablasının kızı da öğretmenlik mesleğini seçmişler ve bu mesleklerini emekli oluncaya değin sürdürmüşlerdir.

Öğrenimi.- İlköğrenimini Kastamonu'da Yarpçı okulunda ve sonra Kastamonu Nümune-i ibtidai ilkokulunda tamamlayıp ilkin Kastamonu'da ve sonra büyük agabeyinin öğretmen bulunduğu Aydın sultanisi ortaokulunda yürütmüştür. Kastamonu Sultanisi dokuzuncu sınıfında, ailenin içinde bulunduğu sıkıntılan yüzünden, öğrenimini bırakmak zorunda kalınca Kastamonu Özel İdaresinde Tarik Kâtipliği ve İstatistik Müdürlüğünde yazıcı olarak görev yapmıştır.

Kastamonu'da okuduğu ve memuriyet yaptığı sıralarda, ilk gençlik çağlarında, okulun dışında edindiği halktan ve esnaftan birtakım arkadaş-

ları arasında ve onların içinde geçirmek fırsatını bulduğu için, o yörelerin katıksız ve bugün çoğu artık arkayık sayılan sızcüklerini ve dilini öğrenmek mutluluğuna ermıştır. Bununla birlikte halkın, şimdilerde gittikçe unutulmuş geleneklerini, âdetlerini de tanımış ve o iklimde yaşamıştır. Onda halka edebiyatına karşı köklü olan bu sevginin ilk tohumları daha o yıllarda atılmıştır, denebilir.

Orhan Şaik Gökya 1338() yılında Ankara Darülmuallimin'nin son sınıfına kaydedilmiş, bu okulu çok iyi derece ile bitirdikten sonra Giresun'un Piraziz Nahiyesi İbtidai Mektebi ikinci muallimi olarak öğretim hayatına başlamıştır. Oradan sırasıyla Samsun, İstiklal Ticaret mektebi 20.1.1339(), Balıkesir Hacı İlbey Mektebi (20.9.1340(

) öğretmenliklerinde bulunmuştur. Balıkesirde bulunduğu sırada, hizmet-i maksureli (kısa hizmetli) olarak Balıkesir Askerlik Şubesi Kalem Reisliğinde askerliğini yapmıştır. Bu süre içinde, okuma-yazma bilmeyen erlerin mektuplarını da yazıveren Orhan Şaik Gökya, bu sayede halkın sürme bilmeyen ve içinde şey bulunmayan dilini de öğrenmiş olsa gerektir. Balıkesir'de rahmetli şair Edremitli Ruhi Naci'nin maddi ve manevi desteğiyle ve arkadaşlarının yardımıyla Çağlayan adıyla aylık bir dergi çıkarmıştır. İçinde Rahmetli Mehmet Akif'in, Tokadizade Şekib'in ve Hasan Basri Çantay'ın yazıları da yer alan bu dergi onun Balıkesir'den ayrıldığı tarihe kadar aksamadan yayımı sürdürmüştü ve on yedi sayı çıktıktan sonra kapanmıştır.

Yüksek Öğrenimine devam etmek üzere Balıkesir'den ayrılan Orhan Şaik Gökya imtihanla Kastamonu lisesinin son sınıfına kaydedildikten sonra bu okulu çok iyi derece ile bitirmiş (30.6.1927) ve İstanbul Darülfünununun Edebiyat Fakültesi, Edebiyat Böyümüne (Yüksek Öğretmen Okulu) girmiştir. 1929-1930 ders yılında bu fakülteyi tamamlayarak diploma almıştır. 29.3.1931 de Kastamonu lisesi Edebiyat öğretmenliği ile öğretmenlik hayatında ikinci bir devre başlamıştır. Sırasıyla Malatya Ortamektep Türkçe öğretmenliği (10.10.1931), Edirne Erkek Lisesi, kız ve erkek darülmuliminleri edebiyat ^{Sokulu Erkek Lisesi} muallimliği (1934), Eskişehir ^{Edebiyat öğretmenliği (1936)} edebiyat öğretmenliği ve müdürlüğü (1936), Bursa lisesi edebiyat öğretmenliği (1936) görevlerinde bulunmuştur.

Oradan Ankara Musiki Muallim Mektebi Edebiyat öğretmenliğine ve müdürlüğüne getirilen ~~Orhan~~ ^{muallim} (1939) Orhan Şaik Gökya, 1941 de, yeni kurulan Devlet Konservatuvarı ve edebiyat öğretmeni olarak bu vazifesini 31.5.1944 tarihine kadar sürdürmüştür. Konservatuvar Marşı ile Devlet Kon-

3)

TDVİSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 056-1/1

servatuvarı Tarihçesi bu devrenin ürünüdür. Burada tartışılmasına gerek görülmeyen ve tamamiyle asılsız politik bir sebeple bu vazifeden alınmıştır. Toplumdan ve evinden çok uzak, yapyalnız içine düştüğü onbir aylık süre ^{zayıf nokta} içinde o, hiç bir yardımcı kaynaktan ve sözlüklerden yararlanmak imkânı verilmeyin karanlık bir yalnızlık içinde ~~o~~, Mercimek Ahmed'in Kabusname Çevirisini ~~basıyarak~~ Milli Eğitim Bakanlığı adına baskıya hazırlamış ve Brockelmann'ın İslâm Devletleri Tarihini Türk Tarih Kurumu için Alamanca aslından Türkçeye çevirmiştir.

30.11.1946 tarihinde Galatasaray Lisesi edebiyat öğretmenliğine verilen Orhan Şaik Gökyay 10.8.1951 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı müfettişliğine atanmış ve oradan Londra ^{kültür} ataşeliği ve öğrenci müfettişliğine gönderilmiştir. ~~31.3.1954~~ 31.3.1954 tarihinde yurda dönmüş ve 5.8.1954 tarihine İstanbul Eğitim Enstitüsü Edebiyat öğretmenliğine verilmiştir. 30.5.1956 da İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi'nde ek vazife olarak Edebiyat öğretmenliği vazifesini de yüklenmiştir.

1959-1962 yılları arasında Londra Üniversitesi'nde School of Oriental ^{or not} ve African Studiesde Türk Dili ve Edebiyatı okutmanlığında bulunan Orhan Şaik Gökyay oradan İstanbul Eğitim Enstitüsündeki görevine dönmüştür. 13.temmuz.1967 de yaş haddi yüzünden emekliye ayrılmış olmakla birlikte, Milli Eğitim Bakanlığına verdiği bir dilekçe ile, hiç bir ücret talebinde bulunmadan, salt emekli aylığı karşılığında Eğitim Enstitüsü'ndeki öğretmenliğine devam etmesini rica etmiştir. Edirne Lisesinden öğrencisi bulunan o zamanki Milli Eğitim Bakanı rahmetli İlhami Ertem'in Eğitim Enstitüsünü bir ziyaretinde onunla karşılaştığında bu ricasını tekrarlamış, o da bunu pek iyi anladığını ve maarif câmiasının kendisinden mahrum kalamayacağını söyleyerek bu dileğini gerçekleştirmiştir. Böylece, daha ayrılmadan, asıl ikliminden uzak düşmenin üzüntüsünü derinden duymaya başladığı sınıfı ve öğrencileriyle daha üç yıl birlikte olmak imkânını bulmuştur.

Edebiyata ve öğretmenliğe karşı ilk hevesi onda Kastamonu Sultanişinde kendisine hocalık yapmış olan babası uyandırmıştır. Mehmet Cevdet Efendi Arapça ve Farsçayı da yeterince bilmektedir. O yıllarda okulun Edebiyat öğretmenliğine yapmakta olan tanınmış şair ~~Mak~~ rahmetli Mehmet Bencet Yazar ve devrin tanınmış şatibi ve yazarı, edebiyat tarihçisi rahmetli İsmail Habip Sevük ondaki edebiyat merakını pekiştirmişlerdir. Ankara Muallim Mektebinde iken öğretmenliğe rahmetli Esat Çınar, Vasıf Çınar ve İsmail Kemal bu yazı yazmak ihtirasını onda taze tutmuş-

4)

lardır. Asıl İstiklal Savasının buhranlı ve en ateşli yıllarında, vatanın bir yanardağ halinde bütün lavlarını yurdun her yanına fıskırttığı günlerde ona milli duyguların hararetini vermiş bulunmaktadır. İzmir'in Yunanlılar tarafından işgalinin hatırası olarak İzmir mebusları tarafından tek nüsha olarak yayımlanmış olan 15 Mayıs adlı gazetede onun ~~ışık~~ İzmirin Rüyası adlı şiiri de yer almıştır.

Edebiyat Fakültesinde iken, başta rahmetli Fuat Köprülü, İran Edebiyatı müderrisi rahmetli Ferit Kam ve İstanbul Bayazıt Kütüphanesi'nin o zamanki müdürü Rahmetli büyük bilgin İsmail Saip Beylerin her yönden büyük yardımlarını görmüştür. Bu unutulmaz isimlerin onun daha lise sıralarında yüreğinde yer alan öğrenme, daha çok öğrenme ihtirasına yön vermişler ve çalışmalarında büyük destek olmuşturlar. Fakülte'din mezuniyet tezi olarak, Cahiliyye Devri Arap şairlerinden Suhaym Abd benî'l-Mashaş'ın divanını seçmiş olması bundan dolayıdır. Bu divanın hazırlanmasında ve Türkçeye çevrilmesinde İsmail Saip Bey'in, daima minnetle andığı değerli irşatları ve yardımları olmuştur.

Orta öğrenimi sıralarında, değişik ortaokullarda, başka başka yabancı diller okuması yüzünden hiçbirine sahip olamadığı yabancı dili öğrenmesinde, Fuat Köprülü'nün, kendisi için çevirmesini istediği Almanca çetin makaleleri, hocasına layık bir çeviri olması ve onu utandırmaması için harcadığı ~~emni~~^{emni}, onun bu dilde yazılan kitaplardan ileride yararlanması ve kimi çeviriler yapmasında büyük payı vardır.

Devamlı yazdığı dergiler.- Fuat Köprülü'nün başında bulunduğu Ülküden başlayarak Yücel, Türk Dili ve başkalarıdır. Son zamanlarda daha çok değişik ve bilimsel konular üzerinde yaptığı incelemelerle bu çalışmalarını sürdürmektedir. Hemen herbiri küçük bir risale şeklinde olan bu araştırmalar ve eleştiriler Türkiyat Mecmuası, Tarih Dergisi ve Tarih Enstitüsü Dergisi ve Osmanlı Araştırmaları sayfalarında yer almıştır. Türk Tarih Kurumunca ~~çıkartılan~~^{yayımlanan} Belleten'in Kâtip Çelebi, Rahmetli Prof. Necati Lugal ve Rahmetli R. Ord. Profesör İsmail Hakkı Uzunçargılı için çıkardığı armağan sayılarında, Türk Dil Kurumu'nun Araştırmalar Yıllığı (Belleten) de incelemeleri vardır, Yugoslavya'da Pristine'de çıkan Çevrende ve Birleşik Amerika'da, başta Prof. Şinasi Tekin ~~emni~~^{ve} Orhan Şaik Gökyay'ın Yüksek Öğretmen Okulu'ndan öğrencisi ~~bulunan~~^{olan} eşi Gönül Tekin'in bulunduğu Journal of Turkish Studies'de, Orhan Şaik Gökyay'ın ~~katıldığı~~ Milletlerarası Türkoğlu kongreleri ~~ne sunduğu~~ bildiriler yer almıştır. makaleleri yer almıştır. Ensiklopedia of Islam'da Kâtip Çelebi maddesi de onundur.

Bildiği yabancı diller.- Dele karşı daha ortaokuluñ ilk sıralarında ayrı bir kabiliyeti olduğu görülmüştür. Kastamonu ortaokulunun ilk sınıfında,Alamancaya karşı kendisinde bir istidat sezilmiştir.Birinci Dünya Savaşının ilk yıllarında,bulduğu ortaokulu birtakım Alaman subayları ~~orada~~ ziyaret etmiştir; Alamanca öğretmeni de bir Alamandır.Ziyaretleri sırasında Orhan Şaik Gökyay'ın sınıfına da uğrayan subaylar,kendisinde gördükleri istidat üzerine,öğretmenine,Orhan Şaik Gökyay'ı Alamanya'ya götürmeyi ve orada öğrenimine devam ettirmeyi teklif etmişlerse de,babası,haklı olarak,müsaade etmemiştir.Yine o yıllarda,Türklerin müttefikleri olan Alamanlara karşı bir cemile olmak üzere,kimi vesilelerle,şehrin meydanında ona Alamanca nutuk okutmuşlardır.Aydın ortaokulunda Arapça öğretmeni,henüz kendisini tanımamaktadır,sanırım bundan dolayı da Arapçadan notunu kırmıştır.Bunu kendisine yidiremeyen Orhan Şaik Gökyay,güzel bir tesadüfle,o sırada,Kastamonu'daki Arapça öğretmeninden aldığı Arapça bir mektubu göstermiş,öğretmen bunun üzerine notunu iki katına yükseltmiştir.Yüksek öğretmen okulunda,Rahmetli Kâzım Nami Duru,onların Fransızca öğretmeni ve o sıralarda Orhan Şaik Gökyay kendi kendine Fransızca öğrenmeye çalışmaktadır. Fakat bu dil çalışmalarını,daha sonra,Fuak Köprülü'nün kendisinden çevirmesini istediği çetin Alamanca makaleler dolayısıyla,Alamanca üzerinde teksif etmiştir. Devlet Konservatuvarı müdürü bulunduğu sıralarda,Hitler idaresinden kaçıp Türkiye'ye sığınmış ve Konservatuvarın türlü bölümlerinde görevlendirilmiş olan,sayıları otuzu geçkin Alaman ve Avusturyalı öğretmenle anlaşabilmek için Alamançasını kuvvetlendirmek gereğini duymuş ve üç-dört yıl içinde onlarla her konuda konuşup anlaşabilecek bir düzeye çıkmıştır. Yine o sıralarda,gerek Türkçe-İngilizce ders alıp vermek,gereksiz İngiliz Kültür "eyetinin kendisine doğrudan özel olarak tahsis ettiği İngiliz öğretmenlerden ders almak suretiyle İngilizcesini de bir hayli ilerletmiştir. Edebiyat Fakültesi hocalarından Ferit Kam Parsçasına,Arap Edebiyatı Prof. Otto Rescher,özellikle İsmail Saip Bey ve Şerefettin Yalçınkaya Arapçasının ilerilemesine büyük yardımlarda bulunmuşlardır.

Emeklilik yıllarındaki çalışmaları.- Orhan Şaik Gökyay için,eğer hepsini bir yana bırakıp tek bir sıfat kullanmak gerekirse sadece öğretmen demek yeter.Denebilir ki onun hayatının başta gelen zevki ve gayesi bu olmuştur.'Akıllar pazara çıktığında nasıl herkes yine kendi aklını begenip seçtiyse,meslekler pazara çıksa ben de seçeceğim yine öğretmenlik olacaktır' demek onun dilinin virdi olmuştur.Öğretmen bulunduğu yıllar nasıl okulda ve okul dışında,öğrencileriyle dil ve edebiyat

6)

TDV ISAM
Kütüphanesi Arşivi
No 056-1/1

alanında sohbetlerle geçmişse, emekli olduktan sonra da bunu sürdürmüştür.

İngiltere'de gerek öğrenci müfettişi olduğu yıllarda, gerekse Londra Üniversitesinde görevli bulunduğu sıralarda, o, özlemine çektiği öğrenci topluluğunu bir arada bulundurmaktan geri du mamıştır. Londra'da öğrencileriyle birlikte düzenlediği hafta sonu toplantılarına elçilik mensubu genç ve dinç, herbiri bir dalda bilgili ve meraklı arkadaşların katılmalarını da sağlamıştır. Londra bir uğrak şehirdir. Dünyanın herbir yanından gelip Londra'ya yolu düşen ^{Türklerden} türlü meslekten siyasetçi, iktisatçı, hukukçu, maliyeci, edebiyatçı, tarihçi her kim olursa onların herbirine kendi alanlarında yararlı konferanslar verdirmenin yolunu bulmuştur.

İstanbul'da, Halk ve Divan edebiyatı alanlarında tezler, ya da eserler hazırlamakta olan Fakülte mensubu arkadaşlara da elinden geldiği ve bildiği kadar yardımcı olabilmekten sonsuz bir zevk duymuştur. Bu vesilelerle buluşmalar, öğretmenlikten uzak düştüğünü unutturmuş, bunlar ona, öğretmenlikte tattığı zevkin bir devamı gibiyken gelmiştir.

Katıldığı kongreler.- a) Yurt içi. Türk Dil Kurumu'nun kurultaylarında düzenlenen bilimsel çalışmalar. 2) Milli Türkoloji kongreleri. 3) Milli Eğitim Bakanlığınca düzenlenen iki neşriyat kongresi. 4) Kültür Bakanlığı Milli Folklor Araştırmaları Dairesinin düzenlediği kongreler. 5) Milli Kültür Şurası.

b) Yur dışı kongreler. 1) 1951 yılında Holanda'da Delft şehrinde, Yaz aylarında, teknik üniversite öğrencilerinin mübadelesi konusu üzerinde iki hafta süren kongre. 2) Edinburg'da 'Milletler-arası House Economic kongresi. 3) Belçika'da ^{Roubaix} ~~Roubaix~~ şehrinde, 1976 tarihinde 'Dünya Şairleri Kongresi'. 4) Yugoslavya'da Sarayevoda Milletler-arası Türkoloji kongresi. [1979]

Yayımladığı çeşitli ve konular ve konularda ağırlık kazanan tenkit türünde olan yazıların Türk edebiyatına getirdikleri.--(Bu bölümü Günay ve Turgut Kut, diledikleri gibi yazacaklardır.)

Merakları.- Okumak yazmaktan başka tiryakisi sayılacak bir merakı yoktur. Zaman zaman içip bıkararak bıraktığı sigarayı yıllardır artık hiç içmez olmuştur. Son ~~bir-iki~~ bir-iki yıldır tütürdüğü pipo da bir heves olmaktan çıkıp onda bir tiryakilik halini almamıştır. Samsun'da öğretmen olduğu yıllarda, arkadaşlarıyla beraber içmeye alıştığı Nargilenin de onun devamlı alışkanlıkları arasında hiçbir zaman yeri olmamıştır. Evde içmediği gibi, bindebir İstanbul'a indikçe, ya da İzmir

7) o da vakit ve keyfle içilecek bir yer bulduğunda, ayda, yılda bir güruldatır.

Seyahatleri.- Okumak ve yazmaktan sonra Orhan Şaik Gökyay'ın en ~~büyük~~ ^{çok} oyduğu ~~yer~~ ^{seyahatlerdir}. Daha Kastamonudaki öğrencilik yıllarında, sınıf arkadaşı rahmetli Arif Nihat Asya ile birlikte, hafta sonlarını Ilgaz Dağlarında yürüyerek ve akşam olurken en yakın köylerden birinde konaklayarak geçirmişlerdir. Kışın, hava ne kadar sert olursa olsun, bir başka arkadaşıyla, okul dağıldıktan sonra, hemen her akşam, bir saatten aşağı düşmemek üzere, şehir dışında yürüyüşler yapmışlardır. Samsun'da öğretmenlik ettiği yıllarda, rahmetli bir öğretmen arkadaşıyla Samsun-Kavak-Havza-Vezirköprü-Bafra (Vezirköprü Bafra arasını Orhan Şaik Gökyay, Kızılırmak üzerinden kayıkla, arkadaşı ise atla yapmışlardır)-~~Samsun~~ Samsun halkasını yürüyerek bir haftada tamamlamışlardır. Bugün de en çok sevdiği ve yürünecek yer ve yol buldukça aynı dinçlikle ^{yürüyüşler} yapabilmektedir. Köy ve kır hayatı onun için şehir hayatına her zaman üstün gelmiştir. Öğrenim yıllarının birçok yazlarını, ağabeylerinin yaşadıkları Bölcebağ köyünde geçirmiş ve köy yaşayışının hemenkiki bütün özelliklerini yakından tanımıştır. Tarlalara gitmiş düven sürmüş, koyun gütmüş ve dağa oduna ^{çıkarmış} ~~gitmiştir~~. Onun bütün bunları yalnızca zevki için yapmıştır.

Seyahat onun hayatında okumak, yazmakla eş değerdedir. Öğretmen olarak, kimi yerlere türlü vesilelerle davetli olarak, ve kimi kez de salt yurdu ve insanlarına daha yakından tanımak için vatanın birçok şehir ve kasabalarını görüp tanımıştır. Bu şehirler, kimi ilçelerini de içine almak üzere şunlardır: Adana, Afyon, Karahisar, Ağz Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bilecik, Bolu, Burdur, Bursa, Çanakkale, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Elazık, Erzurum, ^{Kahramanmaraş} Eskişehir, Gaziantep, Giresun, Hatay, Isparta, İçel, İstanbul, İzmir, Kars, Kastamonu, Kayseri, Kırklareli, Kırşehir, Kocaeli, Konya, Malatya, Manisa, ^{Kahramanmaraş} Nevşehir, Ordu, Rize, Sakarya, Samsun, Sivas, Sinop, Tekirdağ, Trabzon, Urfa, Uşak, Van, Yozgat ve Zonguldak.

b) Yurtdışına seyahatler. a) Vazife ile. 1) Holanda: Amsterdam,

^{Utrecht} Lehey, Delft, Rotterdam. 2) Belçika. Brüksel, Ostend, Knokke-Heist

3) Bulgaristan. Filibe, Çarpan, Sofya. 4) Romanya. Bükreş, C'luş

5) Rusya. Moskova. 6) Gürcistan. Tiflis. 7) Azerbaycan. Bakü.

^{Lünlü fannabasta siyaset etmiş ve} Öğrenci müfettişi ve kültür ataşesi olarak İngiltere, Galya ve İskoçya. Bu memleketin baştan başa birçok defalar dolmuş ve bütün şehirlerini görmüş, herbirinde günlerce kalmıştır.

8)

Danimarka: Kopenhag. İsveç: Stokholm, Malmö. Norveç: Oslo, Bergen.

Yalnız seyahat ve görmek maksadıyla tanıdığı yabancı memleketler de
gunlardır: Alamanya: Frankfurt, Hanburg, ~~Haydeyberg~~, Passau, Wasserburg.

Avusturya: Viyana, Graç. Fransa: Marsilya, Nis, Paris. İspanya: Granada,
Almeria. İsviçre: Bern, Konstans, Zürih. ~~İtalya~~ İrlanda: Belfast,

Dublen. İtalya: ~~Milano~~ Floransa, Milano, Napoli, Roma, Triyeste, Piza, Ve-
nedik. Macaristan: Budapeşte. Yugoslavya: Belgrat, ~~Haydeyberg~~, Niş, *Maribor*, *Skopje*

Getine Pristine, Prizren, Dabrovnik, Titograd, Üsküp. Yunanistan: Atina, Pire.

Ele aldığı eserlerin önemi. (Bu bölümü Günay ve Turgut Kut yazacak-
lardır.)

Müstesriklerle olan ilişkileri. Edebiyat fakültesindeki öğrenciliği
sırasında, İstanbul Alaman Arkeoloji Enstitüsü müdür yardımcısı Prof.
Paul Wittek'e Türkçe dersleri vermiş ve onunla Peçevi Tarihini okumuştur.
Bu çalışmalardan kendisi de yararlanmıştı. Bu eserde geçen ve türlü
kaynaklardan *gelen* sözcükleri profesörden öğrenmiştir. Wittek özellikle
Osmanlı kitabeleri üzerinde çalışmaktadır. Bunlarda rastladığı okuma
güçlüklerini çözmekte Orhan Şaik Gökyay ken isine yardım ettiği gibi o-
nun bu konuda yayımladığı makalelerde geçen kitabelerin asıllarına da
o yazmıştır. Orhan Şaik Gökyay mezun olup da Kastalonu'ya gidirken ilk
yolda, Evliya Çelebi'nin o güne kadar yayımlanmış olan ilk altı cildini
de Alaman Arkeoloji Enstitüsü için okuyup bu eserde geçen bütün kita-
beleri çıkarmıştır. Prof. Wittek ile dostluğu onun ölümüne kadar sürmüş-
tür.

İstanbul Edebiyat Fakültesinde uzun zaman Farsça ve Arapça profesör-
lüğü yapmış olan H. Ritter'le de kısa bir süre çalışmış ve onun için İs-
tambul kütüphanelerinde bulunan Arapça yazma tasavvuf eserlerinin fiş-
lerini çıkarmıştır.

Fakültede öğrenci bulunduğu sıralarda, Türçe öğrenmek üzere İs-
tambul'a gelmiş ~~zım~~ bulunan Herbert von Duda ile de uzun süren arka-
daşlıkları olmuştur. Sonradan Viyana Üniversitesinde profesör olan Duda
İstanbul'da iken Ahmet Haşim hakkında Alamanca bir eser yazdığı gibi o-
nun şiirlerinden bir bölümünü de Alamancaya çevirerek bastırmıştır. Bu
çalışmalarında ve çevirmelerinde kendisine Orhan Şaik Gökyay yardım
etmiştir. (*Ahmet Haşim, Berlin, 1929*) *Mikhail*

Yeni fakültede iken, Rus elçiliği başkatibi *Mikhailov*' un ha-
zırladığı Türk Argosu sözlüğü için yardımı olmuştur. Bu sözlük *Matériaux*

et les Locu *tion Populaires Turco-ottomans* adı altında Leipzig'de basılmıştır. 1930

TDVISAM
Kütüphanesi Arşivi
No 056-1/1

9)

Yine Edebiyat Fakültesinde iken, Türkçe öğrenmeğe gelen C. Cikiyaya da, Türkçe öğrenmesinde yardım etmiştir. Gürcistan'da Tiflis'te bugün Türk Dili ve Edebiyatı kürsüsünün uzun süre başkanlığında bulunduktan sonra emekle olan bu ~~şahsiyet~~ ^{bilgin} ^{bugün} Akademisiyen olarak çalışmalarını devam ettirmektedir. Orhan ~~Paik~~ Gökay'la arkadaşlığı ise katıksız bir dostluk içinde sürüp gitmektedir.

Fakültede okuduğu sıralarda, İstanbula gelmiş olan tanınmış müsteş-
rıklardan Taeshner ve Menzle ile de kısa çalışmaları olmuştur.

Londra'da bulunduğu sırada tanıştığı British Muzeum'un şark yazma-
ları müdürü olan Meredith-Owens ile yakın arkadaşlık kurmuş ~~şark~~ ve
onun Aşık Çelebi Tezkiresi'nin tıpkı basımını hazırlamayı ısrarla teş-
vik etmiş ve rastladığı güçlükleri çözmekte elinden gelen yardımı ondan
esirgememiştir. Bugün ^{anada} Toronto Üniversitesinde, İslam Tedkile-
ri bölümünde profesör olan bu çalışkan ve yardımsever bilim adamıyla
münabebetleri samimi bir arkadaşlık havası içinde devam ~~etmektedir.~~
edip gitmektedir.

Ödüller. 1) 1972 yılında Turizm Bakanlığınca Anıt-kabir Senaryosu
yarışmasının birincilik ödülü

~~xx~~

2) Kültür Bakanlığının Türk Kültür ve Sanatına yap-
tığım hizmet ödülü (1981)

3) Ankara Folklor Kurum Araştırmaları Kurumu'nca
'İhsan Hingçel Türk Folkloruna Hizmet Ödülü (1982)

pc Tander - Gökay

TDVİSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 056-1/1

REPUBLIC OF TURKEY
UNIVERSITY OF ISTANBUL

Diploma No.: 118
(University Seal)

(Photograph of Holder)
(Seal of the Faculty)

DEGREE CERTIFICATE OF BACHELOR OF ARTS

Hüseyin Vehbi Şaik

born in Inebolu, the son of Mr. Mehmet Cevdet, having attended and completed, in compliance with the regulations, the course of study in the Literature Section of the Faculty of Arts at the University of Istanbul, and having, before an appointed Board of Examiners, passed the examinations in the prescribed subjects of the History of Turkish Literature, the History of Arabic Literature and Textual Commentary in the Turkish Language, is entitled at the Session 1929-30 to the Degree of Bachelor of Arts which has been duly conferred upon him. 15th October, 1930.

Minister of Education University Registrar Dean of the Faculty
(Signed) Esat (Signed) A.Muammer (Signed) A.Muzaffer

18 Mayıs 1989 tarihinde - آقا توره تکه دینجی بیوتده که شعر آفا من
دول بند

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 066-1/3

Ben, Orhan Şaik Gökay, 1922 yılından bu yana ve hâlâ Öğretmen. Bu meslek, benim bu asrın eşliğinde olan bütün hayatımı, olduğu gibi doldurmuştur. Rahmetli babamdan başlayarak soyumuzda iki ağabeyim ve eşim olmak üzere bu meslekte insanlar vardır. ~~Benim~~, Çirpah'da, aynı adda, Rüstem Hoca diye anılan iki dedem vardır. Bunlar köylerinde, öğretmen değillerse de okuma ve yazmaları olan iki çiftçidir. Ben maddi imkânsızlıklar yüzünden lisenin dokuzuncu sınıfından ayrılarak devlet kapısında, altı yüz lira aylıklı küçük bir hizmette bulundum. Bunun adı 'Tarik kâtipliğidir'. Bu, o tarihlerde, ya da doğrudan doğruya nakid olarak, ya da bedenen çalışarak ödenen bir verginin kayıklarını tutar. Benim halkla tanışıklığım ilkin bu yoldandır. Birinci dünya savaşı yıllarında, ben ortaokul öğrencisi idim; meydanlarda bana manzumeler okuturlardı ve yine başkaları tarafından yazılmış ve almancaya çevirilmiş, müttefikimiz olan Almanlar için olmanca nutuklar da okunmuşdur. Beş yıl sonra yeniden okula döndüm. Ankara Öğretmen Okulu öğrencisi oldum, son sınıfta. O yıllar, vatanın başka başka devletler ve İzmir'in Yunanlılar tarafından işgal edildiği yıllardır. İşgalin o tarihlerde ne anlama geldiğini bugünkü sözlüklerimiz yazıyormu bilmiyorum. Bu sözcük o tarihlerde, sözlüklerdeki yerlerinden kopup gerçek bir anlam kazanmıştır. İlk şiir denemelerim de bu yıllarda başlar. Bunlardan bir tanesi İzmir Yolundadır. İzmir mebusları -içlerinde tarih ve edebiyat hocalarım da vardı- İzmir'in işgal hatırasa olarak 15 Mayıs, 1919 adıyla ve tek nüsha olarak bir gazete çıkardılar; bu şiir orada çıkmıştır. Ben Ankara Öğretmen okulundan 1922 yılı mezun oldum. Bundan önceki yıllar milletçe, kadın-erkek; genç-ihliyar; çoluk-çocuk, hepimizin düşmanın ne anlama geldiğini öğrendiğimiz yıllardır. Vi milletçe hepimizin, vatan-sever, fedakâr, korkusuz ve kahraman, aynı yaşta ve tek kelime ile hepimizin asker olduğumuz yıllardır. Okulumuz Gireson'un Bulancak ilçesine bağlı, halkın arasındaki adı, orada bir yatır bulunduğu içi Adal olan Pir-aziz nahiyesinde idi. Okul, deniz kıyısında iki odalı ahşap

2)

bir binadır.Gündüzleri odaların ikisi de dershané ve geceleri de biri bizim yatak odamızdı. Yataklarımız da,bütün ögünlerimiz olduğu gibi köy zenginleri tarafında gönderilmekte idi. İstiklal savaşından yeni çıktığımız yıldır bu. Beş yıl,üç ayrı vilayette,ilkokul ögretmenliği yaptıktan sonra imtihanla Kastamonu lisesinin son sınıfına girdim.Mezin olunca da İstanbul Darülfünunu,Edebiyat fakültesine yazıldım.1930 da mezim oldum. Sonra mezun olduğum Kastamonu lisesinden başlayarak ve Anadolunun türlü yerlerinde ögretmerlik yaparak bugüne geldim.Bu değiyikliklerin hiçbirine ben talip olmadım,nedeyi teklif ettilerse kabul ettim. O gün bu gündür,Allaha şükür,ma hâlâ ögretmenlik yapıyorum,matlu ve şikayetsiz.Nasıl oluyor bu? Vatani,onun insanların ve çocuklarını tanımadan,onların arasında,onlarla birlikte yaşamadan sevmenin kolay olmayacağını biliyorum. Hemen söyleyim.Onun duşmanlarını tanımadan da olmaz bu. Vatani sevmeyi ben,bir de tarihten,yani onun asıl duşmanlarından öğrendiğimi söyleyim.O zaman,ařk,meřk tabirlerinin kavramını tanıdığımı da söyleyebilirim,benim için ve herkes için. . O da şudur:Bence tek bir ařk vardır,o da Amed'in Ayře'yi sevmesi diğildir. Çünkü bu olsa olsa başkaları için bir roman konusudur. Ama paylařıldıķa artan bir sevgi vardır; bu bayrekdir;bu, topraktır; bu Vatan Savgisidir.şiirin diline gelince bu ana halkın konuştuğu,anladığı dildir.Bu dil,bilinmedikçe,bu dil olmadıkça hep birlikte ne duyduğumuz,ne düşündüğümüz,ne hayal ettiğimiz ve bunları nasıl ve ne derece paylaştığımız anlaşılmaz. Benim çocukluğum ve gençliğim Kastamonda geçmiştirhalkın arasında demek istiyorum. Neden halkın şiirine tutulduğumu anlamaya yeter bu. İlkin Kastamonu'da,ondan sonra Konya'da ve daha sonra da Kars'ta. . Kars'ta,kendileriyle âdeta hısım-akraba olduğumuz bu halk şairleriyle,sekiz kişiydiler, İstanbulda on beş gün beraber oldum,gece ve gündüz.Onların duyduklarını duyar,düşündüklerini düşünür ve söylediklerini anlar olduğum.

İşte böyle ve işte bu kadar. Ötesi. ansiklopedixi içi.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 056-1/3

Adi ve soyadı: Orhan Şaik Gökçay
Doğum Tarihi: 16 Temmuz 1902
Doğum Yeri: İnebolu(Kastamonu İli)
Babasının adı, mesleği: Mehmet Cevdet, öğretmen
Anasının adı, mesleği: Şefika, ev kadını
Medenî Durumu: Evli
Çocukları: Yoktur
Tahsili:

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 059-1/4

21.11.1973/1195
1144
AKSİT 4B.73.0025

- a- İlk tahsili. Kastamonu Nümune İptidaisi(1909-1914)
b- Orta ve lise. Ankara,Erkek İlköğretmen okulu(1922)
Aydın ve Kastamonu (1927)
c- Yüksek Öğretmen Okulu,Edebiyat Fakültesi,Edebiyat Bölümü(1930)
Akademik paye ve diplomaları: Yoktur.
Lisans tezi: Cahiliye Şairlerinden Suhaym Abd Beî'l-Hashâs Divanı
Eserleri:

- a- Basılmış olanlar: Devlet Konservatuvarı Tarihçesi(Ankara,1941);
Dede Korkut(İstanbul,1938);Bugünkü Dille dede Korkut Masalları
(İstanbul,1939); Bugünkü Dille Dede Korkut Hikâyeleri(İstanbul,
1943);Mercimek Ahmet,Kabusname(İstanbul,1944,1966); Kâtip Çelebi
Hayatı,Şahsiyeti,Eserleri(Ankara,1957);Duğentname(İstanbul,1964);
Kâtip Çelebi'den Seçmeler,İstanbul,1968;Hanname,Necati Lugal Arma
ğanı(Ankara,1969); Kâtip Çelebi, Mızanü'l-Hakk fi İhtiyari'l-Ahak
İstanbul,1972; Ahmet Rasim,Eşkâl-i Zaman,İstanbul,1969.
Makalelerinin Adları: Bunlar,türlü zamanlarda,türlü dergilerde çı
mış olup adlarını tam olarak sıralamak mümkün değildir. Bunların
çıktığı dergiler şunlardır: Çığır,Ülkü,Çağlayan,Türkiyat Mecmuası
Varlık,Çağrı,Hisar,Türk Dili Dergisi, Türk Dili Araştırmaları Yıl
lığı,Türk Tarih Dergisi.
b- Çeviri ve adapteleri: J. Jacob'un 'Die Geschichte des Schatten-
spiels' arlı almanca esirinin Türklere ait bölümü 'Türklerde Ka-
ragöz' adıyla çevrilmiştir(İstanbul,1938). C. Berentano'nun 'Yiğit
Kasperl ile Güzel Annerl'in Hikâyesi'(İstanbul,1948,rahmetle S.Y.
Baydur ile birlikte); C.Brentano,Gockle,Hinkel ve Gackeleia,İstan-
bul,1959).
c- Basılmamış yazı ve araştırmalar? Dede Korkudun Kitabı(Çıkmak üzer
altmış beş forma,büyük boy); Kâtip Çelebi,Tuhfetü'l-Kibar fi Esfe-
ri'l-Bihâr(Çıkmak üzere virmi beş forma büyük boy)

Mevâidü'n-Nefâis fi 'Avâidi'l-Mecalis (Yirmi beş forma, büyük boy); Türk Destanları (yirmi beş forma, küçük boy); Risale-i Mimariyye ve Mimar Mehmet ağa (Çıkmak üzere, İsmil Hakkı Uzunçarşılı armağanı)

b- Çeviri, K. Brockelmann, İslam Devletleri Tarihi, büyük boy, 40 forma kadar)

Esas Meslek ve İhtisası: Edebiyat Öğretmeni - Edebiyat Tarihi.

Şimdiye kadar hangi iş ve vazifelerde bulunduğu: Giresun-Pir Aziz hanı-yesi, İptidai Mektebi İkinci Muallimliği (1922); Samsun-İstiklâl Ticaret Mektebi Muallimliği (1922-24); Balıkesir-Hacı İl Bey İlk mektep muallimliği (1924-1926); Kastamonu Misesi Edebiyat Muallimliği (1931); Malatya Orta-mektep Türkçe muallimliği (1931-1933); Edirne Erkek Muallim mektebi, Kız Muallim mektebi, Lise Edebiyat Muallimliği (1933-1934). Ankara Erkek Lisesi ve Musiki Muallim Mektebi Edebiyat Muallimliği (1934-1936); Eskişehir Lisesi, Edebiyat Öğretmenliği ve müdürü (1936-1937); Bursa Erkek lisesi, edebiyat öğretmenliği (1937-1939); Ankara Musiki Öğretmen Okulu Edebiyat Öğretmeni ve müdürü (1939-1941); Ankara, Devlet Konservatuvarı edebiyat öğretmeni ve müdürü (1941-1944); Galatasaray Lisesi, Edebiyat öğretmeni (1946-1951); Milli eğitim bakanlığı, ikinci sınıf müfettişliği (1951); Milli Eğitim Bakanlığı, Londra Kültür Ataşeliği ve Öğrenci müfettişliği (1951-1954); İstanbul Eğitim Enstitüsü, Edebiyat öğretmenliği (1954-1959); İlave olarak, İstanbul, Güzel Sanatlar Akademisi Edebiyat öğretmenliği (1954-1955); Londra Üniversitesi, Türk dili ve edebiyatı lektörlüğü (1959-1963); İstanbul Eğitim Enstitüsü Edebiyat öğdetmenliği (1963-1969).

Halen çalıştığı iş, hayatını ne ile kazandığı: Emekli.

Bulduğu yabancı memleketler: İngiltere, Holanda, Danimarka, İsveç-Norveç (1951-1954), kültür ataşesi ve öğrenci müfettişi olarak. Romanya, Bulgaristan, Rusya, Gürcistan, Azerbaycan (Kültür anlaşması dolayısıyla tedkik gezisi).

Bildiği yabancı diller: Almanca, İngilizce, Arapça, farsça.

Üyesi bulunduğu folklor ve kültür dernekleri: Türk Dil Kurumu

katıldığı kongre, seminer ve ilim toplantıları, bulunduğu tebliğler: I. Uluslararası Türk Folklor Semineri (Ankara, 1973) - 'Türlerde at'.

Yazı hayatına ne zaman ve kimlerin teşvikiyle başladığı: Kastamonu'da

Açıksöz Gazetesinde - İstiklâl Pavaşının verdiği heyecanla (1919).

Bu soruların dışında kendisinden bahsetmek istediği diğer meseleler: Yok.

Varsa kendi biyografisi hakkında kaynaklar: Bencet Nevatigil, Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü- Türk Ansiklopedisi.

Bugünkü Ev adresi: Kayışdağı caddesi, 124/1 - Göztepe-İstanbul,
Tel. 55 32 09.

Bugünkü İş adresi ve telefonu: yok.

Handan Z. Kayay

TDVİSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 058-1/4

55

930

941

lar

bul

Çel

196

1 A:

1-AB

ede

ları

smie

ci Y

tten

e Ka

ı 'Y

e S.1

,İsta

uk üz

Estf

ORHAN ŞAİK GÖKYAY

(doğ. İnebelu, 16 Temmuz 1902), Türk şâiri, edebiyat öğretmeni ve tarihçisi. Babası, Filibe'nin Çırpan ilçesi Uysal köyünden muallim Mehmet Cevdet Efendi, annesi Şefika Hanımdır. İlk öğrenimini Kastamonu'da yapan G., orta öğrenimine Kastamonu ve Aydın liselerinde devam etmiş, 1919-1920 ders yılında Ankara Darülmuallimine girmiş ve 13 Temmuz 1922'de buradan mezun olmuştur. Giresun'un Pir Aziz (Abdal) nahiyesi ilk mektebinde, Samsun İstiklâl ilk mektebinde, Balıkesir Hacı İlbey ilk mektebinde öğretmenlik yapmıştır. 1 Eylül 1926'da imtihanla Kastamonu Lisesi son sınıfına giren G., 30 Haziran 1927'de lise mezunu olarak İstanbul Darülfünunu Edebiyat Fakültesine ve Yüksek Muallim Mektebine girmiştir. 15 Ekim 1930'da üniversite öğrenimini tamamlayan G., 29 Mart 1931'de Kastamonu Lisesi Edebiyat öğretmeni olarak tekrar çok sevdiği öğretmenlik mesleğine dönmüştür. Malatya Ortaokulu, Edirne, Ankara lise ve öğretmen okullarında, Musiki Muallim Mektebi ve Kırıkkale Askerî Lisesinde Türkçe ve edebiyat öğretmenliği yapan G., 23 Eylül 1936'da Eskişehir Lisesi müdürü ve edebiyat öğretmeni olmuş, 1937 Nisanında Bursa Erkek Lisesi edebiyat öğretmenliğine, 1939 Haziranında Ankara Musiki Muallim Mektebi (1941'de Devlet Konservatuvarı) müdürlüğüne gelmiştir. G., burada büyük bir aşkla çalıştığı yıllarda, Türk Konservatuvarının tarihçesini yayımlamış ve Necil Kâzım Akses (bk. TÜRK MUSİKİSİ) ve Ulvi Cemal Erkin (b.b.k.) tarafından bestelenmiş:

Şahlanıp şu dağların köpüren sularından
Tutuşan gönüllere ses verdik zaman zaman
Çalkanır içimizde ufka çarpan bir umman
İlham olur çağıldar şarkımızda bu vatan
kitasıyle başlayan ve:

Vatan senden alıp da sana verdik armağan
Suyundan toprağından göğünden bayrağından

nakaratı ile devam eden Konservatuvar marşı'nı kaleme almıştır. G., 31 Mayıs 1944'te, senradan Irkçılık-Turancılık diye adlandırılan dâva için tutuklanıncaya kadar bu önemli sanat müessesini başarı ile yönetmiş ve geliştirmiştir.

Ankara'da, Sabahaddin Ali'ye "komünist, vatan hâini" dediği için dâvası görülen sınıf arkadaşı Nihâl Atsız'ı evine misafir ettiği için tutuklanıp İstanbul Emniyet Müdürlüğüne gönderilmiş, altı ay müddetle burada, 500 mumluk elektrik ışığı altında tutulmak dahil, "tabutluk" denilen dar hücrelerde çeşitli işkencelere uğratılmıştır. Daha sonra 22 sanıkla 1 Numaralı Sıkı Yönetim Mahkemesi huzuruna çıkarılan G., muhakeme sonunda Askerî Temyiz Mahkemesinin bozma kararı ile ve bütün arkadaşlarıyla beraber beraat etmiştir. Daha sonra Galatasaray Lisesi edebiyat öğretmenliğine getirilen G., 31 Ağustos 1951'de Londra öğrenci müfettişliği ve kültür ataşeliğine tâyin olunmuş ve 1954 Haziranına kadar bu vazifede kalmıştır. Yurda dönüşünde İstanbul Eğitim Enstitüsü edebiyat öğretmenliğine verilen G., 1959 Eylülünde Türk dili ve edebiyatı okutmak üzere Londra Üniversitesinde School of Oriental and African Studies'de, vazife almış ve 1962 Eylülüne kadar burada çalışmıştır. İstanbul

Eğitim Enstitüsündeki Öğretmenliğine dönen G., 13 Temmuz 1967'de emekliye ayrılmıştır.

Şiir zevkini, edebiyat öğretmeni bulunan babasından alan ve ilk şiirlerini Kastamonu Lisesi öğrencisi iken "Açık Söz" gazetesine veren G., İzmir işgal edilince, Ankara'da çıkan "15 Mayıs" gazetesinde İzmir'e tahasür adlı vatan sevgisi dolu manzumenisi yayımlamıştır. Bundan sonra türlü dergilerde, çoğu lirik-epik yolda, halk edebiyatımızla olan ilgisinden ötürü, halk şâirleri tarzında ince, güzel şiirleri yayımlanan G., çok kere ilhamını bugünkü ve dünkü millî duygularla beslemiştir. G.'in hece vezniylev ve halk ağziyle yazdığı koşmalarında, engin Türk halk ikliminin millî havası hâkimdir. Daha 1924'te, Balıkesir'de öğretmen bulunduğu sıralarda çıkardığı "Çağlayan" mecmuasında Aya Mektuplar başlıklı nesirleri, aruzla ve takma adla yayımlanmış şiirleri vardır. 1937'de Bursa'da yazdığı:

Bu vatan toprağın kara bağrında
Sıradağlar gibi duranlarındır;
Bir tarih boyunca onun uğrunda,
Kendini tarihe verenlerindir.

kitasiyle başlayan "Bu Vatan kimin?" şiiri, bugün kahramanlık duygularımızla meşbu toplantı ve törenlerde en çok okunan Türk kahramanlık şiirlerinden biridir.

G.'in henüz kitap halinde toplanmamış şiirleri "Yarın", "Çığır", "Atsız Mecmua", "Orhun", "Kopuz", "Yücel", "Ülkü", "Çağrı", "Türk Dili" gibi dergilerde yer almıştır. Bunlar arasında Bugün Türküsü, Bayburt Türküsü, Maraş Türküsü gibi şiirleri ile dünün ve bugünün duygularını dile getiren G., Yas, Çağrı, Netsem yolu yok gibi şiirleri ile de Atatürk'ün ölümünden sonra duyulan acılara kahramanlık duyguları içinde bir teselli aramıştır. Almanca, İngilizce, Arapça ve Farsça bilen ve edebiyat alanındaki araştırmaları, tercümelemleri ile de tanınan G.'in başlıca eserleri şunlardır: Dede Korkut /1938/; Bugünkü dille Dede Korkut hikâyeleri /1939/; Devlet Konservatuvarı Tarihçesi /1941/; Kâbusnâme /1944, 2.bas.1967/; Kâtip Çelebi hâtıra kitabı /1957/; Kâtip Çelebi'den seçmeler /1968/; Ahmed Rasim'den: Eşkâl-ı Zaman /1969/; G.Jacob'dan: Türklerde Karagöz /1938/; Paul Wettek'ten: Mentşe Beyliği /1944/; Brackelmann'dan: İslâm devletleri tarihi (henüz basılmamıştır); C.Brentano'dan: (Suad Yakup Baydur'la birlikte) Yiğit Kasperl ile güzel Annerl'in hikâyesi /1948/; aynı yazardan: Gockel, Hinkel ve Gackelaya /1959/; Oscar Wilde'dan: (eşi Ferhunde Gökyay'la birlikte) Doryan Grey'in portresi /1937, 1968/. - F.T.

Türk Ansiklopedisi

TDV / SAM
Kütüphanesi Arşivi
No 056-1/5

الحمد لله الذي جعلنا من أمة محمد صلى الله عليه وآله وسلم
أمة الإسلام . بني اديب و زاهد و شجاع و شجاع و شجاع

باب اول . رحمتی که بخود عذیب که در کتابت اینجی با زدیلی رعایت خود نمود
مخدوم حینا و حبیبی ، و سبب الاخر ¹³²⁵ بود حاصل در مخدوم ¹³²⁵ که قدم نهاد
عالم و جود ادرست . جمله الله تعالی حمزواتاً بالاحیاء و المصلح و المنجیح و
الرزق و الداعی بامر و لطفه تعالی لان الله تعالی دلیر المفضرة و الرحمة و جمله
عالمی و جملاً و عا قلا و عابداً و زاهراً و طیباً كما امر الله تعالی و ذوالابواب
و الجمال و الملائم و متمكناً سنة نبیه المحترم و طیباً لوالده و جمله اقرب ،
خیراً من اولاده

بود عیانت تو بحسب دستور : او فلام حینا و حبیبی - سبب الاخر ¹³²⁵ حاصل
کند ف و مخدوم ¹³²⁵ 18 اجاره و دارله محالنه آبانه با عیبت . یوم الله کنهین
ایمان و صلاح و شجاع ایله ، بولرزق ایله ¹³²⁵ یوم جلمی و لطفی ایله
رزق کلایر سینی . میزله الله تعالی مانت بنفرتی و رحمتی بولرزق کنهین
عالم ، عالمی ، محاللی ، بیادتنه و دسته تن ، سینار و حلال و جمال و اکرام
صاحبی یوم الله اکرام بورد ¹³²⁵ عیبت افاغلی حکیمین و محترم سینرمین سنتی
یرینه کیرنارن قیاسین ؛ اناسه بیابانه افاغلی آیین و عرکتی ایل کونارن فاصحا
خیراتی قیاسین .

خانم یادت صلواتی کجا باقی

به خاطر آنکه دینی بویله قدیم ، کجا به بیستلمه در . صاف بریش پارسانه
جبهه سلا مکتبه ، سیر میارله از سنه قایلنه در . به زری یادنا صلواتی
آتمه در . ات ، باستی صافه ، حوله دندره مده در ؛ آرام ره اوق صبر
ایمده در . ات ، باستی صافه حوله دندره مده در ؛ آرام ره اوق سیرایمده در .
ات ، باستی صافه ، حوله دندره مده در . سیر میارله از سنه بیادنا صلواتی آرام ،
خودایمده ، اتن باستی اوندن یانه ره دندره . یوم حیان اومه مایم . جافه سدیو .
خانم ، سند کجا ای بابمه ، به کوز یادت صلواتی کجا باقی ، در .
بنا ، خاطر اقبی یاز صبر ¹³²⁵ حیدر دایم یان ، در سنه نام که ، ایضا صلواتی دکنده در .
آنتن کجا باقی ، ما مارده ادرست . ¹³²⁵ یوم حیان اومه مایم . جافه سدیو .
آنتن کجا باقی ، ما مارده ادرست . یا دره ، یاز صافه حوله مایم بی اوه قدس
کله یاره ، آنتن سله نیک ، بیدرختی . نه ات کجا باقی ، نه یادنا ، بویله
ایسه به فلات نه به ¹³²⁵ هم دره ، کله کله ، حوله حوله مایمده ، اوندن

مترجم

داص قلمرو لیب سنه ۱۹۲۱ بیله نوبت جیالون ایلیت سوار، آجید سوز خدی سنه
بایلادی. ایلیت لیب نوبت لیب سنه استغالی در لایسلا آندره جت سوار کرای
نوبت سنه ایلیت لیب نوبت سوز یا سوز، نوبت لیب سوز، جیدی لیب - نوبت
لیله سوز لیب نوبت ایلیت لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه

سنه ایلیت لیب سنه ایلیت لیب سنه ایلیت لیب سنه ایلیت لیب سنه
ایلیت لیب سنه ایلیت لیب سنه ایلیت لیب سنه ایلیت لیب سنه
ایلیت لیب سنه ایلیت لیب سنه ایلیت لیب سنه ایلیت لیب سنه

داص ۱۹۲۴ لیب سنه، بایلیت لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه
جیدی سنه لیب سنه (ایلیت لیب سنه)، جیدی لیب سنه لیب سنه لیب سنه
سوز لیب سنه ۱۹۳۶ لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه

سوز لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه
لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه
لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه

لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه
لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه
لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه

لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه
لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه
لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه

لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه
لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه
لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه

لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه
لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه
لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه

لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه
لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه
لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه

لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه
لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه
لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه

لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه
لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه
لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه

لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه
لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه
لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه

لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه
لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه
لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه لیب سنه

بیکه ننگرینه اردلانیه ، جاسید شمس الدین حکیم عبدالحکیم در دیدار از ...

بر ننگرینه ننگر حاقولایان اردلانیه که لایحه ای بخود و بهین حیدر باکره در دارد : *Yacobi*

... [...] ...

Fürstentum von Mantaischa Paul Wittke

از کتب ... (تذکره ... 1944) ... *völker*

die Geschichte der Islamischen ...

C. Brentano ... *Goebel, Himmel und Gokellein*

... *Kasperl* ... (1948) ... (1937, 1968)

اردلانیه ...

vazifeye vakfmesi sayesinde çok verimli olmuş, Ankara'da, daha doğrusu Türkiye'de yeni kurulmakta olan bu sanat, öğrencisi, öğretmeni ve bütün öteki görevlileri ile birlikte bir bütün halinde kaynaşmak ve en güzel verimleri ortaya koymak fırsatını bulmuştur. Öğretmeni ve öğrencisi ile hep bir arada yaşanan bayramları, seyranları, yılbaşlarıyla ve II. Dünya savaşı sırasında eşit olarak paylaşılan sıkıntılarıyla bu devrenin hatıraları, hâlâ bütün Konservatavar mensuplarının gönlünde ve dilinde kuvvetle yaşamakta ve o yılların güzel anıları, arkadan gelen genç kuşaklara hep o tazeliğe devredilmektedir. Devlet Konservatuarı marşını da buyullarda, ilk mezunların verildiği yılda yazmıştır. 1944 te sonradan irkçılık-turancılık diye adlandırılan gösterilen üzerine vazifesinden alınarak tutuklanmıştır. Bunun sebebi, Yüksek Öğretmen Okulu'ndan beri sınıf ve yatakhane arkadaşı, aile dostu Nihâl Atsız'ı, akşam yemeğine çağırıldığı evinden çıkarması için Köşk'ten verilen emre uymamasıdır. Tutuklanarak İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne gönderilmiş olan O.Ş.G. orada altı ay işkenveye tâbi tutulmuştur. Eşinden gelen mektuplar kendisine verilmemiş; lambası söndüğü halde günlerce yenisi takılmaya karanlık, pis bir hücrede tahta kuruları ve sivrisineklerle bir arada yaşatılmış, nereden verildiği pek açık olan buyruklarla beş yüz mamluk elektrik ışığının altında, tabutluk denilen dar hücrelerde işkenceler görmüştür. Kendisinin söylediği gibi, böylece bunca yıllık kı öğretmenlik hizmetinden sonra isyanının cezasını çekerek terbiye edilmiştir. Altı ay süren zulümden başka bir mânaya gelmeyen boş bir soruşturmadan sonra, askerî ceza evine nakledilerek, sonucu daha başından belli olan birmahkemeye çekilmiştir. Savcının ve mahkemenin hemen hergün yukarıdan aldığı emirlere rağmen Askerî Temyiz mahkemesinin bozduğu ve verdiği kararla O.Ş.G. yay da bütün arkadaşlarıyla birlikte beraat etmiştir. Ama bu beraat hiçe sayılarak, o kadar bağlı olduğu öğretmenliği verilmemiş, kendisi de adını duymadığı ve yüzlerini görmediği kimselerin, hayatına maddi yönden daha rahat bir düzene koymak için teklif ettiği imkânları kabul etmemiştir. Nihayet İzmir mebusu Sayın Esat Çınar'ın tavassutuyla Maarif vekili Rahmetli Şemsettin Sirer kendisini Galatasaray lisesine Edebiyat öğretmeni olarak tayin etmiştir. Bu tayin üzerine, cumhurreisinin 'Orhan Galatasaray'a vermekle honoremi ediyorsunuz, Çemişkezek ortaokulu nesine yetmezdi'diye tarizde bulunduğunu ve kendisiyle bu yüzden altı ay dargın durduğunu Şemsettin bey bir akşam hanımıyla birlikte evinde davetli bulunduğu yemekte kendisine söylemiştir. Rahmetli Evfik İleri'nin Milli Eğitim Bakanlığı zamanında, 31.8.1951 yılında Londra Öğrenci

8/1-1/8
056-1/8

müfettişliği ve kültür ataşeliğine tayin edilmiş ve bu vazifede Haziran 1954 tarihine kadar kalmıştır. Bu arada teftiş bölgesi içinde bulunan Holanda, Danimarka, İsveç ve Norveç memleketleriyle birlikte diğer Avrupa ülkelerini de görmek ve tanımak fırsatını bulmuştur. Yurda dönüşünde 1.10.1954 tarihinde İstanbul Eğitim Enstitüsü edebiyat öğretmenliğine verilen O.Ş.G. 1959 Eylülünde Türk Dili ve Edebiyatı okutmak üzere Londra Üniversitesinde, School of Oriental and African Studies'de vazife almış ve 1962 Eylülüne kadar bu vazifede kalmıştır. Yurda dönüşünde, yine İstanbul Eğitim Enstitüsündeki vazifesine gelmiş, 13. Temmuz 1967'de emekliye ayrılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı görevinde devamını imkân vermek suretiyle büyük bir değer-bilirlik göstermiştir. İngiliz Ankara Dil, Tarih ve Edebiyat fakültesi İngiliz Filolojisi bölümünden mezun olan eşi İngilizce öğretmeni Ferhunde Gökçay ile birlikte ömrü boyunca bağlı kaldığı ve hayatının tek mânası olarak tanıdığı öğretmenliğine aynı Enstitüde sürdürmektedir.

Şiiri.- Daha Astomonu lisesinde öğrenci bulunduğu sıralarda ilk şiirlerini Açık Söz gazetesinde yayınlayan O.Ş.G. şiir zevkını lisede Edebiyat öğretmeni olan babasından almıştır. İzmir'in Yunanlılar tarafından işgali dolayısıyla Ankara'da çıkarılan 15 Mayıs gazetesinde 'İzmir'e Tehassür' adıyla 1 aruzla yazılmış bir şiiri çıkmıştır. Buradan başlayarak, türlü dergilerde, çoğu lirik-epik yolda şiirler yazan O.Ş.G.'in ilhamını bugünkü ve dünkü milli duygular beslemektedir. Halk edebiyatıyla yakın ilgisinden dolayı bu tarzın temiz kaynağına eğilmesini bilmiş, onun iklimine girmiş ve oraya yerleşmiştir. Hece vezniyle ve halk ağzıyla yazdığı koşmalarda bu engin iklimin hacası esmektedir. Gücünü duygularından ve bunların samimiyetle ifadebinden almaktadır. Daha 1924 yılında Balıkesir'de öğretmen olarak bulunduğu sıralarda çıkardığı 'Çağlayan' mecmuasında nesirlerâ-Aya mektuplar, aruzla ve kimisi takma adla çıkmış olan şiirleri vardır. 1937'de Bursa'da yazdığı Bu Vatan Kimin? şiiri, bugün, kahramanlık duygusunun rüzgarları esen her törende, her toplantıda, her okulda ve bu konulara ayrılmış olan radyo saatlerinde her yaşta Türkün ezber bildiği ve İstiklal Marşı'ndan sonra en çok okunan tek kahramanlık şiir payesine yükselmiştir. Henüz kitap halinde toplanmamış olan şiirleri, Yarın, Çığır, Atsız Mecma, Orhun, Yücel, Ülkü, Çağrı, Türk Dili gibi türlü dergilere sedpılmıştir. Bunların arasında Budin Türküsü, Başurt Türküsü, Maraş Türküsü gibi şiirleri dünün ve bu günün duygularını dile getirdiği gibi Yas, Çağrı, Netsem Yolu v ok fiibi şiirleri

4)

de Atatürk'ün ölümünden duyulan acının kahramanlık duyguları içinde teselli bulmaya çalışmaktadır.

Orhan Şaik Gökyay Edebiyat alanındaki araştırmalarıyla da tanınmış olup Ankara'da 1936 da Çığır mecmuasından başlayarak yukarıda geçen dergilerde, ayrıca Tarih Dergisi, Türkiyat Mecmuası ve İslâm Ansiklopedisinde türlü incelemeleri, 'Nesir Yolunda' başlığı altında eski nesrimizi bugünkü dilimize getiren yazıları önem taşımaktadır. Eserleri arasında Dede ^{Ör}orkut(1938), Bugünkü Dille Dede ^{Ör}orkut Hikâyeleri(1939 dan bu yana birçok defalar basılmıştır), bir giriş, açıklamalar ve geniş bir sözlük ekliyerek hazırladığı Kabusna(1944, ikinci baskısı 1967), Bu Devlet Konservatuarı Tarihçesi(1941), Kâtip Çelebi Hatıra kitabı içinde Kâtip Çelebi, hayatı, şahsiyeti, eserleri(s.3-90), Kâtip Çelebi'den Seçmeler(1968) Ahmet Rasim'den Eşkül-i Zaman(1969) bunların arasındadır. Bu son eser Açıklamalarla birlikte bir sadeleştirmedir. Bu eser Kâtip Çelebi'nin hayatı, kişiliği ve eserleri üzerinde bir inceleme ve onların hepsinden ayrı ayrı seçilen parçalarla birlikte geniş bir sözlük, kişi, yer, kitap adlarına veren bir indeks bulunmaktadır.

Çevirileri.-Yüksek Öğretmen okulu'nda iken Cahileye şairlerinden Suhaym Abd Beni'l-Mahas ve Divanı üzerinde bir bitirme tezi veren O.Ş.G.'nin çevirileri de vardır. G. Jacob'un 'Gölge Tiyatrosu Tarihi' adlı eserinden Türklere ait bölümü 'Türklerde Karagöz' adıyla çevirmiştir. Bu küçük eser 1938 de basılmıştır. Osmanlı tarihçisi Prof. Paul Wettek'in 'Menteşe Beyliği' adlı eserini de çevirmiş ve bu eser Türk Tarih Kurumu yayınları arasında çıkmıştır(1944). Prof. Ernakken Brackelmann'ın 'Die Geschichte der Islamischen Völker' adlı eserini de 'İslâm Devletleri Tarihi' diye Türk Tarih Kurumu adına çevirmiş , fakat bu eser henüz basılmamıştır. Bunlardan başka Milli Eğitim Bakanlığının yayınladığı klasikler arasında C. Brentano'dan Rahmetli Suat Yakub Baydar'la birlikte çevirdiği 'Yiğit Kasperl ile Güzel Annerl'in hikâyesi(1948) vardır. Aynı yazardan çevindiği başka bir kitap ta Gockel, Hinkel ve Gackelaya(1959)dur. Oscar Wilde'dan 'Doryan Greyin Portresi'ni de İngilizcede eşiyile birlikte çevirmiştir(1937, 1968).

Orhan Şaik Gökyay Alamanca, İngilizce, Arapça ve Farsça bilmektedir.

NESİL
aylık fikir dergisi
EKİM 1976 DAN BERİ YAYINLANMAKTADIR
Okununca
beğenilen
dergi...
P.K.9 Bağlarbaşı — İstanbul • TÜRKİYE

Sicil
~~Sicil~~

Hayat
Hikâyes'i

TDVİSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 056-1/9

~~İsmail Hakkı Çelebi~~

~~Asiye Çelebi~~

~~İsmail Hakkı Çelebi~~

1)

عائیه - بابا - بابا سی ، بدگله بدناستانه ، فدیته حیریات

ایلمه یانغی اولغیال کدینه **ستم** نین ارغلی محمد جیروت آتده در

1293 [حمانه - بیخون صاواسته ، کدینه اولمه ،

بدنه یانغی ازادیلله تدریه کله - اسنا بولده کدینه **ستم** کدینه

کوره ایلمن ... ایلمن *Göynük* ایلمن کدینه ایلمن اقول

کوره تملکه آتسه ، اراره قلمدی نین برسا حل قیسه اولان

ایلمدی ایلمن نفر ایلمن - بداره بیرمی ییل ایلمن اقول کوره تملکه

~~بیرلمه محمد جیروت آتده بر آتله ز ققرا بول ایلمن کدینه تملکه~~
بیرلمه کوره

اراره قلمدی سلفی کدینه کدینه تملکه آتانه

محمد جیروت آتدی ، بر آتله ز ققرا بول ایلمن کدینه تملکه

سور دورسه ، اراره اقلی اولمه ، برسه قلمدی کدینه یانغی

دورمای ناچه ایلمن اقول کوره ز اها برسه کدینه تملکه

یایمه

آتدی سقیفه خانم ره ، فدیته حیریان ایلمن یانغی

با ایلمن کدینه کدینه - اولن ره بابا **ستم** در ، ایلمن کدینه کدینه اولدی

کدینه کدینه کدینه کدینه کدینه ، پانزیرم ایلمن یانغی

سناسی باجه سنن حالدر کدینه برسه کدینه ، اراره حیریات

ایلمن کدینه کدینه کدینه ، محمد جیروت آتدی نین ایلمن کدینه

آلم خواجه ره بدسه کدینه کدینه کدینه اراره کدینه

اراره کدینه کدینه [اجد آتدی ، حیریه] 6/ محوز 1962

ایلمن کدینه کدینه کدینه کدینه کدینه کدینه

کدینه کدینه کدینه کدینه کدینه کدینه کدینه کدینه

کدینه کدینه کدینه کدینه کدینه کدینه کدینه کدینه

کدینه کدینه کدینه کدینه کدینه کدینه کدینه کدینه

کدینه کدینه کدینه کدینه کدینه کدینه کدینه کدینه

3)

ادبیات کلاسیک، به سبب قائل شدن به اینکه در این دوره
دینی و فکری و اجتماعی و آردین را تقویت کرده و به سبب آن
و معنوی و فکری و آردین را تقویت کرده و به سبب آن
بدرستی و کمال رسیده و آردین را تقویت کرده و به سبب آن
عقله و فکری و آردین را تقویت کرده و به سبب آن

پیرایه [30.6.1929] و استبداد را تقویت کرده و به سبب آن
جوانان و آردین را تقویت کرده و به سبب آن
[ندرت فکری و آردین را تقویت کرده و به سبب آن]
فکری و آردین را تقویت کرده و به سبب آن
با سبب آن [10.10.1931]
ادبیات کلاسیک را تقویت کرده و به سبب آن [5.5.1933]
آردین را تقویت کرده و به سبب آن [1934]
آردین را تقویت کرده و به سبب آن [1936]
آردین را تقویت کرده و به سبب آن [1936]

ادبیات کلاسیک را تقویت کرده و به سبب آن [1939]
ادبیات کلاسیک را تقویت کرده و به سبب آن
ندرت فکری و آردین را تقویت کرده و به سبب آن
فکری و آردین را تقویت کرده و به سبب آن

بدون آردین با کلمه آردین در تاریخ فارسی در کتب جدید با این معنی در دسترس
بدرستی و کمال رسیده و آردین را تقویت کرده و به سبب آن
ادبیات کلاسیک را تقویت کرده و به سبب آن
فکری و آردین را تقویت کرده و به سبب آن

فکری و آردین را تقویت کرده و به سبب آن
فکری و آردین را تقویت کرده و به سبب آن

۱۹۴۶. ۱۱. ۳۰ ده غلغله برای ادبیات ندره ختله در بیان اورده تهنه کلاسه

۱۹۵۱. ۸. ۱۰ تاریخیه به آیتیم با قانله ختله آتانه داد اورده ندره

کلاسه آتانه ندره ندره ختله کلاسه - ۱۹۵۴. ۳. ۳ تاریخیه

بدره اورده دا ۱۹۵۴. ۸. ۳۰ تاریخیه کلاسه استایل نه تاریخیه

ادبیات ندره ختله در کلاسه ۱۹۵۶. ۳۰. ۵ ده استایل کلاسه ختله آن ده

ادبیات ندره ختله ندره دلیفه اورده تهنه

۱۹۵۹-۱۹۶۲ ییله آتانه ندره ندره ختله School

of Oriental and African Studies

ادفه ختله ندره ندره اورده ندره کلاسه اورده استایل

تاریخیه ندره کلاسه ندره - ۱۳ کلاسه ۱۹۶۲ ده به تهنه

بدره ندره آتانه اورده ندره کلاسه به آیتیم با قانله ویردیه ندره

ایله اجهت جمع به امین ختله ندره ندره آتانه ایله ندره

تاریخیه ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره

ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره

ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره

ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره

ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره

ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره

ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره

ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره

ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره

ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره

ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره

ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره

ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره

ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره ندره

5)

به یازدهمین روز از اردیبهشت ماه، تاریخ هجرت - اصل - استقلال و استقامت
جوانان را که از آنکه بیایند، هفتاد و هشت میان راه واقع باشند بدین ترتیب
بدرنگ هوایه فیکرتدین گذراندند و آنجا که درین روز عیادت می‌دهند
بدانند - ازین جهت بدین نام خوانند است که فخره و ادب ازین
سبب شهرت گرفته است که از این یا جملاتی از آن کتاب می‌آید که
ادب ازین **ازین روز** آرد که سوره **بسم الله**.

استادان را از گذشته باخته - عهدی فدا کردید و الا، ایران ازین
پرونده - عهدی فدا کردید و استقامت با این عهد است که سوره - عهدی بدین
بیگانه است که صاحب کمال هر یک از اینها را در این روز - بداند که
استادان را که با این عهد هرگز نماندند بر آینه نگه داشتند، راه
جدید نگه داشتند و هرگز نماندند و چنانچه در عهدی دست
آوردند - فدا کردند تا ازین تاریخ از این، چنانچه در عهدی
حکیم **بسم الله** در این عهدی که در این عهدی بود، اولی در
بدین عهدی حاضرانند و در این عهدی که سوره، احمد صاحب کمال
و این عهدی که در این عهدی که در این عهدی که سوره اولی
اولی نگه داشتند، در این عهدی که در این عهدی که سوره باقی
با باقی عهدی که در این عهدی که در این عهدی که سوره باقی
نگه داشتند، فدا کردند که در این عهدی که سوره باقی
چنین مقامی که در این عهدی که در این عهدی که سوره باقی
ادب بدین عهدی که در این عهدی که در این عهدی که سوره باقی
بسم الله با این عهدی که در این عهدی که سوره باقی

لا بد که در این عهدی که در این عهدی که سوره باقی

دوای یا **زین روز** - که فدا کردند که در این عهدی که سوره باقی
با این عهدی که در این عهدی که در این عهدی که سوره باقی
بسم الله فخره ازین عهدی که در این عهدی که سوره باقی
که هر یک از این عهدی که در این عهدی که سوره باقی
تاریخ این عهدی که در این عهدی که در این عهدی که سوره باقی
فخره عهدی که در این عهدی که در این عهدی که سوره باقی
و احمد فخره عهدی که در این عهدی که در این عهدی که سوره باقی

9)

سیا قده ... ~~اورقده~~ اورقده و یازمه

صوره اورقده ت نکل آل و شکر اولدین بید ف ، سیا قده -
راه قلم نیده ، - عده آردا تری - و نهد آسیا ایله برکده ،
هغه عده لری ایلیله راقمده بیدریک و آقام اولدی آل
یا تیه کدیله قونا قلامه کچریر لری . قینه ، نه ندر است
اولدر اولدور ، یا توخ آردا ایله ، اوردک را قیده قده صورده ،
هغه عده لری ، برسا قده آت قوروشولک اوزره شر
قینه بیدریک یا عیبه در . حامده ندر ندر ندر
ایله سیلاره ، عده آردا ایله حامدن - قوام - صوفه

باغره - بو آردا
جزیل ایرنا نه
اوزرنده
فا یقلم یا عیبه

دیز کدیله - حامدن قلمی بیدریک بر قفه ره قلم ندر
بیدریک آل عده - دیکه و بیدریک بیدریک بیدریک
یا یا بیکله و کدیله و قور حیاتی اوند ایله ستر حیانه کوزمان
دندره کدیله - کدیله سیلاره ، بیدریک یا ندر لری ،
بیدریک آردا بیکله یا ت رتله کدیله کچمه و کدیله
بیدریک ندر لری یا قینه فایتمده ، ندر لره قینه ،
دودره سورده ، رانه اوردن قینه و قورده کدیله .

دکین بیکله ندر لره سیلاره کدیله

سیا قده اورقده حیاتنده ، اورقده و یازمه استی اوردور -
ندر ندر اورقده بیدریک کدیله و ندر لری قینه و
قور بیدریک حیات و قلم یا تینه فایتمه ایله

آردا ایله - آیدره قور

بیدریک ، سیلاره ، استی بولا آردا ، اوردن بیدریک بیدریک ، اوردن ،
آردا ، بیدریک ، فایتمه قینه ، اوردن ، فایتمه ، قور ، ندر
قور ایله ، فایتمه بیدریک ، ندر لری حیات ، اوردن ، بیدریک ،
بیدریک ، سیلاره ، بیدریک ، اوردن ، اوردن ، بیدریک ،
ندر ندر لری ، بیدریک ایتمده ، بیدریک ندر لری ایتمه ایله ،
اوزره ندر لری ایتمه ندر لری و اوردن .

لامه ، عیله ، فایتمه

دیندار باغله سی ایلمک

بیدار

(1) دلفین (1) هولاندا

Delft

(2) بلجیقا - دینات عمری قوتور

(3) طین ایلدی یا قانلین کلدنر مناسبتی (دلیسیه

و قیغه اولدی : بدلستان، روحانیا، رسیه
[مدفدا] ، گریبان [نقیص] ، آرزو بایجان
[بالدا]
اسفندی و غایب

(4) گدنه نجه طینی دلدنر آناش اولدی : انکاره (بیدنر

شهری دیرتا رکن] ؛ راجاره [غونیه] ،
هولاندا [لاهی ، ره لغت] ؛ اسوه [استوقلم] ،

[Moln] ، ندره [Oslo] ، برگون [

(2) کزداننده (1) آلمانیا [هاندرغ ، سوئیخ ، هایدلبرغ

فرانفورت ، Passau

(2) آوستریا [دیانه ، فرادج Wasserburg

(4) فرانسه [مارسیل] ، یارس ،

(3) بدلستان [جریبان ، فلیه ، صوفیه]

(6) آسیانیا [غراط ، ...]
(6) اسوه [استوقلم] ، Moln

(7) اسویجره [برن ، ندره] ، Konstance

(8) ایتالیانیا [فایدلی ، میلاند ، روما ، ترسینه ، ونیز] ، پیرا

(10) مدنا تیرنلی

(11) بیدرولاریا [بلنور ، نیتس ، رایه وو ، تیوخاد ، مافده برغ

آلدین ، پرشته ، یوزرین ، دوبرودین ، قوصه

(12) بدلستان [پیره ، آتیه]

(1) طاجاریستان [بیدر ایسته

(5) ایرلاندا [بلقاست ، روپین

30 آنگاره ،
غایب ، استقصا

15 ندره [...]
اورسلو ، برگون
15 روسینیا
بگوست ...

آیه اولیه از کلام نذیر - طرفه و کلامی قوه از فتنه یا زینبیه .

مشرقیان اولان ایلیتیدیر . - اربیان فاندلا سنده کی نذیر مجملک طریقه
 چو کلام استایل آلمان آره اولدیزی آلتیزی سیر یا ریچکس ، یوردو
 Paul Wittek ه ندر بوردی ریشت و اولدیه *Peşevi*
 تاریخی اوقوستر . بد چالشیلم کرده ، بوردو فاندلا کندیله یا زینبیه
 حوقله بداتوره کیمه دندلان یا فاندلا کلامه سوز قویلی او ، یوردو
 نذیره سندر . Wittek زیریم عثمینی کتابی اوزریده چالشیلمده .
 بوندور ، استلادین سندر چوز کیمه اور فاندلا کلامه کندی یا ریم
 ایندی کی ارنک بوندوره یا چیلادین سندر کیمه کتابکله اصلدین
 اریانه سندر . اور فاندلا کلامه ، فاندلا اولدین قتلدی یا کیمه
 ایلین بیلده ، اولدیه اریانه چیلان اولدیه یا چیلان اولان
 ایلیت آتی چیلدی ، بوردو Wittek ایله اوقوستر بداتوره کیمه
 بوندو کلامه چیلان سندر . Wittek ایله روستن ارنک
 اولدیه قورادو سندر ، لندره نذیره سنده کی اوقوستن طریقه کندیله
 بوندو چالشیلمده .

استایل ، اربیان فاندلا سندر اوزره زینبیه فاندلا و خرم بوردو
 یا میه اولان H. Ritter ده قورادو چالشیلمده و ارنک ایله
 استایل کیتله کونده بوندو خرم بوندو ارنک ایله چیلان سندر .
 اربیان فاندلا سندر نذیره بوندو بیلان نذیره نذیره اولدیه
 استایل کیمه بوندو M. Duda ایله ده اوزریده سوره آرتار استایل
 اولدیه . Duda فاندلا ارنک بوندو چالشیلمده ایله
 ارنک بوندو ارنک بوندو ایله بوندو چالشیلمده . بد چالشیلمده
 ر چور بوندو کلامه اولدیه فاندلا کلامه یا ریم ایله .

سینه فاندلا آیین رور ایلیتک بائرمای چیلان کلامه فاندلا
 نذیره آرنک ایله یا ریم بوندو بوندو . بد سندن
 آرنک

بینه اربانت تا کله سنده ایکنه ، قدری ذکره نکره کله C. Citeya به ده
 تور ی ذکره نکره سنده ، یار بهر ده بدلا نکره . ~~Citeya~~ کوهینه سنده
 نیلیس شهر سنده ، ذکره دین و اربانتی بدلا سنده برده اولان Citeya
 ا قده اکتا و آقاره سینه و اولورده یجا کوهینه سنده درام ایکنه . درده
 سنده کله کله یارون Citeya ایله آقارا سکنی ، بیدین برده و سنده
 و یا سینه ایکنه سوره ایکنه د .

و کله اولورده ایکنه ، استیلا کله قایقینه ستره کله
 Mengel و Taeshan ایله ده قید یار سینه ایکنه

لورده و بدلا سینه سینه قایقینه سینه سینه سینه سینه سینه
 Meredith-Owens ایله یاقینه آقارا سنده سینه و اولور
 سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه
 سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه
 Toronto ایله سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه
 سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه
 سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه

نورده (a) - سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه
 سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه
 سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه
 سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه

(b) - سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه
 سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه

(c) 1982 سینه ، ذکره سینه آقارا سینه سینه سینه سینه
 سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه
 سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه سینه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بر بیرون آید ده بین

بابام رحمتی جریانی رستم خدای ارغلی محمد جدت
اشتم جریانی رحمتی شفیقه خانم

اردقورنی ¹ اردقورنی و مدسور
قشورنی یارچی ایلد اردقلی - قشورنی نمونه
ایزانیسی - قشورنی لبه سی اورتا قسم
صف: 1-2 - 3 - آپینا اعدایی 4-8
قشورنی : لبه : 8-9
انقره : ایلد ندره منز اردقلی

آبدال نالیک
الغزنی ایلد اردقلی - چو غزنی - کیره سون
استقلار نمونه ایلد اردقلی - (صاسون)
هاجی ایلد نمونه ایلد اردقلی - (باکیسر)
تجاسی بیس میل

قشورنی - لبه صون صفت
استانول - نرنیوه ریتی - 4 سنه

قشورنی اورتا اردقلی ولیه سنه خوجالوم
بابام رحمتی - ایلد خوجالوم - صیب
تاریخ خوجالی - کتین لبه اریاضیه - سوزلبان ندره غنی

تحت تیسرا کہ بہت با تالیف حضور و دار کد زین
 ترجمہ شد تالیف اولیہ کا بلو متر۔ حق تعالیٰ تاریخ
^{میں} ~~میں~~ ایسے باہر نیم اور اسلامیہ ترجمہ کی ایسے
 یا ای رہا اور تاریخ ہ آلم۔ ^{میں} ~~میں~~ ایسے تالیف
^{میں} ~~میں~~ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے

سیرت اربع آی اجمیہ فرانسیسی تالیف ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے

اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے

تالیف اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے

اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے

اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے

اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے

اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے
 اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے اور تاریخ ایسے

سردن ترکیه فرانسه به کیدوب قزوینیزه آستلایه
 و حوکره ۲ الی نایبه کیدوب قیب قزلب قزوینیت کسلیک
 ایت بدیندر ⁽¹⁵⁾ ~~استلایه~~ ادیان فادله سنده قیب
 تریله قزوینیت کیدوب سده یه حواله استلایه
 قاتلایه ایت بدیندر استلایه تریله ~~توسلایه~~
 طالب ، ادنک آراکونده قزوینیزم یرویاغانداکی
 یانیم قاتلایه نین ایلرکله ییلا ~~یلا~~ احباب ایدوب
 علمین دونه کار ی دور ایت دونه کار در -

Türkmen

مقداری روحان ترجیح میدهند کی

قوییده وطنی غربته برنگار اید هیقه
 کیم رنج سفر باعث ادلخر و علایه

بتنی کندی هام دمصد تا دلیله گده سزله
 ارضیه قاتلیتیه . بدوزن تریله محاطنده وطن
 کاک مساک صفاکی لک و بلای آمان " توییده "
 کله من " تریله استلایه ، دغز مقدمی بر یانه آتیه
 لریبه اهیقلانه قاتلیتیه ادریندر " وطن نگویند راز
 کیدوب " تریله بدیندر " صاخ ادرنکله ، ~~توسلایه~~
 تریله نیکله بر نیک نه بدیندر کرسی اولامه حینی ندرینه
 ترسیله ادرنکله راز بریده صورهله دیدر . هیقا دلیله
 " برر و دنیا " غمزه سنده له کلب بر خام
 ها کجه نلری ادرنکله دوام ایتدیه لکچینه لایه
 محکم بو نجه من قزوینیزی یا میوه آرزوه ادلایه

سن نو یارمنه ها استغناز بر خنده ایم . ما زود ادرنکه (2)
 هیقا بجه و خلدنیزه کینیم . قظوه نسیته اد بیله و ندره عت
 ادریم . عقلیه استلایه کلیم . برنجه من یا قتلایه و
 برناله استلایه برابر ادرنکله اوله برناله . هیقا دلیله ادرنکه سز
 جری مبرور . غناء برتر ، شاد استلایه چیز برناله
 بر قوسیه قورا حینز . ادرنا آسیا تریله آراکونده یو
 هیقا هیقه احینز ، دد ساوه قاری صا دانه حینز . د
 ادرنا آسیا تریله کلیم سقل بر دولتی لده سیدانه هیقا احینز
 نه لانه استلایه برنکه یو کا قاتله استلایه کار ی بلایه ایله
 بدنگ قیل کمال ادرنکله خرد استیم . برتره سد جراه
 دیریم . سز استلایه کیدوب توسلایه ایا قاتله برناله
 بن سزی بران اولامه ایسم ، صمیم . صهارون املایه
~~کسلیک~~ قیب قزلب قزوینیت اولان یوتیه ایتیه بر
~~قیب قزلب قزوینیت~~ برنکه . شی صامان بدوزن ادرنکله
 بیلر هی اچیه سندن بدلیله هیقانت نیکله برنی یوتیه جراه
 استلایه هیقانتده کجا آکلایه تریله کجه کندی
 صیقلایه نادر ادرنکله برناله قزوینیت یا هیقه
 هیقلایه . استلایه برنی کجا صفا ندره آکلایه
 برنکه آراکونده هیق بر اولوی لده هیقانت . یی
 آستن کندی بولنده برنکه کندی برنکه بزرگه دوام هیق
 استلایه " ادرنکله هیقه دلیله زاکوره برنکه
 برنکه هیقانت یاز بایر نیکه ~~استلایه~~ یاز بایر ندرن جروه
 ما ها آتسای ادرنکله سیه ایتیه برنکه برنکه
 تریله ادرنکله زمانه استلایه .

کتابخانه

[او تو یو حییه خا خلاته] خا خرا لک بریدد گنده اوقته چیلک بر خاتم با گنده
 بولد گندی به توری دونه لند گندی لور لور بیت نو یازدین پیلیوم اوندک ایچیه
 خا خرا جیدن اوقته عیب غزلوس دقنه آلدن بونکه جوب دیر صده حکیمه ناله لند یوسیه
 خب فاند لاسی *Psikiyatri* انا بیلیم دای بر دوسری دونه تدریس
 Önerik 25/5/1988 تاریخته دیر وکی رایده گنده اینه یولی
 (قشمنی 1318 درغزله سین دجه سایه کدک یاول با بیلون
psikiyatrik - nöro psikiyatrik یا شندن کتبخ و دینج کدر دین)
kişiyani و *gıyimi* با خجلی حرکت قونوشی، تدریس قدره
 بولد خا یان، قولایجه ایله تئسیم قورایدن بیکه، I.A. 145/90
 قلب اتم چیزی، د ققوره، *nörolojik* با قینه اینه کتیف
Psikiyatrik nörolojik بولند بولم
Psikiyatrik Fakültesi : بیلنج آچیه کندی، چیردکی بر وقتیه نیندی
 نام، ادینه، ادیدملا، دوندلایم ایچنده کتیلینده و
 ایسه مای دقت نرسال *katikatif* و *kantitatif* ایتمی
 بیز دملن لور، دوستونجه آچیه، ایچرکی تدریسی و کرحیکله باغلایسی
 بیز دقلله کدرم نده، با قیللم، دهر لندیمه، *gete*
kertilme به تکی قورمال، یا قیه داغزانه *hellek* قدره
 بولد خا قنه، نده لیلیدن بر صده قاشی آیر عاقرینی یا قچه، یا اهر گونی
 قدره و یا قچه
 بیز حالیه تدریس با سایلیمه ایچنده طریلیمال ایلمیلرینی، ادی
 حالیمه گونی سو - در نده، د...

صول ادج، اینه کتیف *psikopatolojik* - nöro
 بولند خا یا غصه *A. P. Önerik*
 بولند، لور، تدریس لور
 تدریس تویه کی
 I.C. تدریس چیردکی - ناله نینجه بیزی

کیم بو کتاب، دنیاده کله، محاکمه روز جزاره اوقته اینه یا خسته،
 اورده یا لایق سا صده اعتدال لور، اورده حکم برون حوصیل لیدی
 دملر، اورده محاکم کتیی امر قتل دملر، قولا قنه ناله نده تدریس
 اونی تدریس لور، نده لیدی، صاف اولدین ایچیه قولایقی، دوقور
 سول بیزی و سول بیزی ایچیز، بیز نده تدریس، انجان بولن بیز
 یا بیلون اوقته و یا بیز بیلون اوقته، عرقیلیمه و ندر ایچیلیمه و بیز
 ندر ایچیلیمه، خرا اینه کی ندر بیزه مای عیب چاوشک بیلیمه کینه بیلیمه،
 بیز نینجه یا قنی نمانه کله اوسی، بیز توری دوستونجه بیز بیلیمه قورایدن بیکه
 ایچیه، اگر حال بیز صایدک بیز نده ایچیه، دمه، اهر
 ترانه لری چا قیرمه یا لایم بیز، بیز اینه کتیف، لایم نینجه و لور

